

Vatten- och miljönämnden

§ 13

Medborgarförslag om att vår gemensamma livsmiljö är hotad

Dnr VMN 2019/0023

Handlingar

Kommunledningskontorets skrivelse från den 12 mars 2020.

Medborgarförslag.

Bakgrund

Kalmar kommun har fått in medborgarförslaget ”Vår gemensamma livsmiljö är hotad” från Lars-Inge Sand, klimataktiv i Fridays for future.

Medborgarförslaget innehåller följande uppmaningar till Kalmars politiker:

1. Erkänna att vi befinner oss i ett klimatnödläge.
2. Ge kommunen i uppdrag att skyndsamt ta fram en klimatnödlägesplan och prioritera planen i kommunens strategiska arbete.
3. Fastställa att kommunen i klimatnödlägesplanen tar på sig att informera alla Kalmarbor om nödläget och samverka med lokala aktörer för en skyndsamt omställning. Kommunen bör även löpande informera medborgarna om vilka åtgärder som vidtagits.
4. Erkänna att nödläget varar tills världens nationer säkerställt att målet att den globala uppvärmningen inte passerar ödesdigra 1,5 grader, i enlighet med Paris-avtalet.
5. Fastställa att kommunen enligt klimatnödlägesplanen prioriterar att samarbeta med andra kommuner internationellt och nationellt för att bygga upp kompetens och ta kompensatoriskt ansvar för en snabb omställning tills högre politiker tar sitt fulla ansvar för omställningen till en hållbar framtid.

Kommunledningskontoret har tagit fram ett förslag till yttrande. I yttrandet redogörs nuläget och kommande åtgärder kopplade till respektive punkt i förslaget. Var och en av de fem ovanstående punkterna besvaras samt ges exempel på i kommunledningskontorets skrivelse. Följande svar ges på medborgarförslagets uppmaningar:

Svar punkt 2:

Utifrån nedanstående exempel på systematiskt klimatarbete, bedömer Kalmar kommun att pågående och kommande styrning samt arbetsmetoder

Vatten- och miljönämnden**UTDRAG**

Sammanträdesdatum
2020-03-19

tillsammans omfattar begreppet klimatnödlägesplan. Det anses vara mest effektivt att arbeta inom befintlig styrning istället för att skapa nya planer.

Svar punkt 3 och 5:

I handlingsplanen för en fossilbränslefri kommun ingår bland annat åtgärderna ”Utveckla systematisk invånardialog” och ”Samverka med nyckelaktörer”.

Kalmar kommun samverkar just nu kring klimatfrågan både regionalt, nationellt och internationellt. Målet om en fossilbränslefri kommun 2030 är mer ambitiöst än det nationella målet om 70 procents minskning av koldioxidutsläpp från transportsektorn, varför Kalmar kommun redan nu tar så kallat kompensatoriskt ansvar.

Svar punkt 1 och 4:

Med utgångspunkt i den samlade vetenskapens slutsatser konstateras att vi har ett klimatnödläge.

Beslut

Vatten- och miljönämnden föreslår att kommunfullmäktige konstaterar att det råder klimatnödläge samt att kommunledningskontorets yttrande utgör svar på medborgarförslaget.

Sekreterare

Oliver Wykman

Justeras

Anna Thore
ordförande

Petra Gustafsson

Handläggare
Sara Gripstrand
50089

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2020-03-12

Ärendebeteckning
VMN 2019/0023

Vatten- och miljönämnden

Medborgarförslag om att vår gemensamma livsmiljö är hotad

Förslag till beslut

Vatten- och miljönämnden föreslår att kommunfullmäktige konstaterar att det råder klimatnödläge samt att kommunledningskontorets yttrande utgör svar på medborgarförslaget.

Bakgrund

Kalmar kommun har fått in medborgarförslaget ”Vår gemensamma livsmiljö är hotad” från Lars-Inge Sand, klimataktiv i Fridays for future. Medborgarförslaget innehåller följande uppmaningar till Kalmars politiker:

1. Erkänna att vi befinner oss i ett klimatnödläge.
2. Ge kommunen i uppdrag att skyndsamt ta fram en klimatnödlägesplan och prioritera planen i kommunens strategiska arbete.
3. Fastställa att kommunen i klimatnödlägesplanen tar på sig att informera alla Kalmarbor om nödläget och samverka med lokala aktörer för en skyndsamt omställning. Kommunen bör även löpande informera medborgarna om vilka åtgärder som vidtagits.
4. Erkänna att nödläget varar tills världens nationer säkerställt att målet att den globala uppvärmningen inte passerar ödesdiga 1,5 grader, i enlighet med Paris-avtalet.
5. Fastställa att kommunen enligt klimatnödlägesplanen prioriterar att samarbeta med andra kommuner internationellt och nationellt för att bygga upp kompetens och ta kompensatoriskt ansvar för en snabb omställning tills högre politiker tar sitt fulla ansvar för omställningen till en hållbar framtid.

Kommunledningskontoret Hållbarhet och strategi
Adress , | Besök

Tel 0480-45 00 00 vx | Fax Klicka här för att ange
text. | sara.gripstrand@kalmar.se

Kalmar kommun
WWW.KALMAR.SE

Yttrande

Kommunledningskontoret redogör för nuläge och kommande åtgärder kopplade till respektive punkt i förslaget.

Punkt 2: Ge kommunen i uppdrag att skyndsamt ta fram en klimatnödlägesplan och prioritera planen i kommunens strategiska arbete.

Svar:

Utifrån nedanstående exempel på systematiskt klimatarbete, bedömer Kalmar kommun att pågående och kommande styrning samt arbetsmetoder tillsammans omfattar begreppet klimatnödlägesplan. Det anses vara mest effektivt att arbeta inom befintlig styrning istället för att skapa nya planer.

Exempel på genomförda åtgärder:

- Kalmar kommun har i mer än tio år arbetat aktivt med minskad klimatpåverkan, bland annat genom att som en av få kommuner inkludera mål om energieffektivitet och om utfasning av fossila bränslen direkt i kommunens verksamhetsplan med budget.
- I januari 2019 bildades Kalmar kommuns vatten- och miljönämnd, med syfte att sätta fokus på klimat och andra miljöfrågor. Nämnden har fått möjlighet att från och med 2020 finansiera klimatåtgärder i kommunen.
- På kommunfullmäktige i december 2019 antogs en handlingsplan för målet ”Kalmar kommun som geografiskt område ska vara helt fossilbränslefrött år 2030”. Den omfattar ett stort antal aktiviteter som förvaltningar och bolag arbetar med de närmaste åren.
- Kontinuerligt arbete med att förbättra kommunens cykelinfrastruktur och underlätta för resor med kollektivtrafik. Både cykling och kollektivtrafikresande har ökat kraftigt sedan 2012, helt i enlighet med kommunens satta mål.
- Intern utfasning av fossila bränslen i kommunens egna fordon pågår, med en nuvarande nivå på cirka 80 procent förnybart.
- Kalmar kommun har varit en stark pådrivande kraft i utveckling av lokal produktion och användning av biogas.

Exempel på pågående arbete:

- Kalmar kommun arbetar för närvarande med en mobilitetsstrategi, som ska leda vägen mot en effektiv och fossilbränslefri mobilitet för alla transportslag i kommunen som geografiskt område. Framtagning av en ny översiktplan pågår, där mobilitetsfrågan är central.
- I kommunens verksamhetsplan och budget för 2020 finns ett uppdrag om att ta fram ett miljöprogram med uppdaterade miljömål. Till dessa ska strategier och indikatorer för uppföljning kopplas. Programmet kommer utgöra ramen för kommunens miljöarbete, inklusive klimatarbete, framöver.
- Kalmar kommun ingår som pilotkommun i ett projekt om att beräkna klimatpåverkan från konsumtion på lokal nivå.
- I kommunens verksamhetsplan för 2020 togs för första gången ett mål som omfattar hela klimatområdet formulerat som ”Kalmar kommun ska ha netto-nollutsläpp av växthusgaser 2045”. Kommunens verksamheter behöver därmed inkludera all form av klimatpåverkan i sitt målarbete, exempelvis genom:
 - Klimatanalys i investeringsbeslut
 - Klimatanalys av styrande dokument och interna processer
 - Klimatutbildning i alla verksamheter

Punkt 3: Fastställa att kommunen i klimatnödlägesplanen tar på sig att informera alla Kalmarbor om nödläget och samverka med lokala aktörer för en skyndsam omställning. Kommunen bör även löpande informera medborgarna om vilka åtgärder som vidtagits.

Punkt 5: Fastställa att kommunen enligt klimatnödlägesplanen prioriterar att samarbeta med andra kommuner internationellt och nationellt för att bygga upp kompetens och ta kompensatoriskt ansvar för en snabb omställning tills högre politiker tar sitt fulla ansvar för omställningen till en hållbar framtid.

Svar:

I handlingsplanen för en fossilbränslefri kommun ingår bland annat åtgärderna ”Utveckla systematisk invånardialog” och ”Samverka med nyckelaktörer”. Kalmar kommun samverkar just nu kring klimatfrågan både regionalt, nationellt och internationellt. Målet om en fossilbränslefri kommun 2030 är mer ambitiöst än det nationella målet om 70 procents minskning av koldioxidutsläpp från transportsektorn, varför Kalmar kommun redan nu tar så kallat kompensatoriskt ansvar.

Punkt 1: Erkänna att vi befinner oss i ett klimatnödläge

Punkt 4: Erkänna att nödläget varar tills världens nationer säkerställt att målet att den globala uppvärmningen inte passerar ödesdigra 1,5 grader, i enlighet med Parisavtalet.

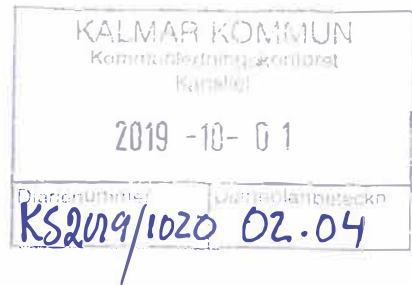
Svar:

Med utgångspunkt i den samlade vetenskapens slutsatser konstateras att vi har ett klimatnödläge.

Sara Gripstrand
Strateg för ekologisk hållbarhet

Bilaga:

Medborgarförslag

Medborgarförslag.

Vår gemensamma livsmiljö är hotad!

Jag vädjar till Kalmars folkvalda att agera kraftfullt och utlysa nödläge för klimatet i Kalmar kommun.

Idag står världen inför ett globalt klimathot som kommer att drabba även oss här i Kalmar. Politiska ledare i Sverige och världen tycks leva i förnekelse inför hur konsekvenserna av våra växthusgas-utsläpp kommer att drabba oss, våra barn och kommande generationer med full kraft.

Många kommuner och lokala myndigheter kan nu spela en avgörande roll när det gäller att genomföra de förändringar som krävs för att hejda en katastrof.

På flera ställen runt om i världen har man på det lokala planet utlyst nödläge för klimatet. I städer som Vancouver, Basel, och Oxford har man gått före och visat vägen.

Efter att ha tagit del av kommunens handlingsplan med åtgärder för klimat och energi arbetet framgår det att de åtgärder som hittills tagits i Kalmar när det gäller att säkerställa en hållbar utveckling och klimat-neutral livsstil är vällovliga med tyvärr helt otillräckliga.

Jag vänder mig därför till våra folkvalda politiker med en akut vädjan. Kalmar kommun måste, för att möta den akuta klimatkrisen, mobilisera alla tänkbara resurser. Det kommer att krävas genomgripande förändringar och en aktiv agenda som i allt sätter vår gemensamma framtid i världen och Kalmar överst. Om vi ska ha minsta chans att lyckas med vår omställning måste alla politiska beslut tas mot bakgrund av den akuta klimatkrisen.

Kalmars politiker nu behöver därför:

1. Erkänna att vi befinner oss i ett klimatnödläge.
2. Ge kommunen i uppdrag att skyndsamt ta fram en klimatnödlägesplan och prioritera planen i kommunens strategiska arbete.
3. Fastställa att kommunen i klimatnödlägesplanen tar på sig att informera alla Kalmarbor om nödläget och samverka med lokala aktörer för en skyndsamt omställning. Kommunen bör även löpande informera medborgarna om vilka åtgärder som vidtagits.
4. Erkänna att nödläget varar tills världens nationer säkerställt att målet att den globala uppvärmningen inte passerar ödesdigra 1,5 grader, i enlighet med Parisavtalet.
5. Fastställa att kommunen enligt klimatnödlägesplanen prioriterar att samarbeta med andra kommuner internationellt och nationellt för att bygga upp kompetens och ta kompensatoriskt ansvar för en snabb omställning tills högre politiker tar sitt fulla ansvar för omställningen till en hållbar framtid.

Om vi ska kunna se kommande generationer i ögonen är det dags att agera nu. Aktiva och ansvarstagande medborgare måste stå bakom våra politiker i den omställning som kommer att krävas.

